

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра публічного та приватного права

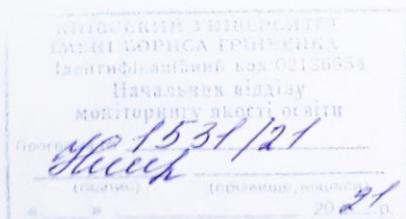
«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 01 » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Українські студії:
Змістовий модуль: ПРАВА ЛЮДИНИ, ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ**

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	016.00.01 Логопедія



Київ – 2021

Розробник:

Шемелинець Іван Іванович, к.ю.н., доцент, доцент кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Шемелинець Іван Іванович, к.ю.н., доцент, доцент кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «26» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри публічного та приватного права  (Лілія ОРЕЛ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 016.01.01 Логопедія
31.08.2021 р.

Гарант освітньої програми  (Наталія БАБИЧ)

Робочу програму перевірено
2021 р.

Заступник декана  (Анфіса НАШИНЕЦЬ-НАУМОВА)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Українські студії		
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	6 / 180	
<i>Курс</i>	1	1
<i>Семестр</i>	1	1
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	3	3
<i>Обсяг кредитів</i>	6	6
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	180	180
<i>Аудиторні</i>	84	24
<i>Модульний контроль</i>	12	12
<i>Семестровий контроль</i>	30	30
<i>Самостійна робота</i>	54	114
<i>Форма семестрового контролю</i>	Екзамен	Екзамен
Змістовий модуль: «Права людини, громадянина України»		
<i>Курс</i>	1	1
<i>Семестр</i>	1	1
<i>Обсяг кредитів</i>	2	2
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	60	60
<i>Аудиторні</i>	28	8
<i>Модульний контроль</i>	4	4
<i>Семестровий контроль</i>	10	10
<i>Самостійна робота</i>	18	38
<i>Форма семестрового контролю</i>	-	-

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є опанування студентами основних правових понять і явищ; ознайомлення з основними правами та обов'язками людини, дитини та громадянина, осіб з інвалідністю; формування самостійного мислення та власної оцінки норм нормативно-правових актів національного та міжнародного законодавства, здатності застосовувати їх до конкретних ситуацій майбутньої професійної діяльності та особистого життя.

Завдання навчальної дисципліни:

- розширити в студентів знання та розуміння прав людини, дитини та громадянина, осіб з інвалідністю, дітей з особливими освітніми потребами;
- навчити їх користуватися нормативно-правовими актами та юридичною літературою;
- аналізувати та оцінювати суспільно-політичні події, діяти з нормами права у конкретних правовідносинах щодо захисту прав людини та громадянина, зокрема прав осіб з інвалідністю;
- виховувати у них упевненість у необхідності дотримання правових норм та у потребі використовувати правові знання щодо захисту своїх прав та інтересів.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

3. Результати навчання з дисципліни:

РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

РН16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль I. Основи загальної теорії прав людини і громадянина						
Тема 1. Права людини і громадянина: загальнотеоретична характеристика	6	2	2			2
Тема 2. Права дитини за міжнародними стандартами та національним законодавством	6	2	2			2
Модульний контроль	2					
Разом	14	4	4			4
Змістовий модуль II. Різновиди прав людини і громадянина та гарантії їх реалізації						
Тема 3. Фізичні (життєві) права і свободи громадянина	6	2	2			2
Тема 4. Особистісні права і свободи людини та громадянина	6	2	2			2

Тема 5. Політичні та економічні права та свободи людини і громадянина	6	2	2			2
Тема 6. Культурні (гуманітарні) права та свободи громадянина	6	2	2			2
Тема 7. Конституційні обов'язки людини і громадянина України та гарантії їх виконання	10	2	2			6
Модульний контроль	2					
Семестровий контроль	10					
Разом	46	10	10			14
Усього годин	60	14	14			18

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль I. Основи загальної теорії прав людини і громадянина						
Тема 1. Права людини і громадянина: загальнотеоретична характеристика	8	2				6
Тема 2. Права дитини за міжнародними стандартами та національним законодавством	10		2			8
Модульний контроль	2					
Разом	20	2	2			14
Змістовий модуль II. Різновиди прав людини і громадянина та гарантії їх реалізації						
Тема 3. Фізичні (життєві) права і свободи громадянина	6	2				4
Тема 4. Особистісні права і свободи людини та громадянина	6					6
Тема 5. Політичні та економічні права та свободи людини і громадянина	4					4
Тема 6. Культурні (гуманітарні) права та свободи громадянина	6					6
Тема 7. Конституційні обов'язки людини і громадянина України та гарантії їх виконання	6		2			4
Модульний контроль	2					
Семестровий контроль	10					
Разом	40	2	2			24
Усього годин	60	4	4			38

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Основи загальної теорії прав людини і громадянина

Тема 1. Права людини і громадянина: загальнотеоретична характеристика

Історія ідеї прав людини. Теорії ідеї прав людини: біблійна теорія, космічна теорія, теорії природного (природженого) права, теорія трьох поколінь прав людини (перше покоління — невідчужувані особисті і політичні права; друге покоління – особисті, соціально-економічні і культурні права; третє покоління прав людини – солідарні (колективні), тобто права всього людства.

Поняття прав людини. Ознаки основних прав людини. Міжнародні стандарти в галузі прав людини і громадянина: Загальна декларація прав людини (10 грудня 1948 р.). Відмінності між правами людини і громадянина. Показники прав людини: якісні та кількісні.

Класифікація основних прав людини. Розкриття змісту: фізичних, особистісних, культурних, економічних, політичних прав людини.

Поняття конституційно-правового статусу людини і громадянина та його елементи. Правосуб'єктність фізичної особи. Принципи захисту прав людини. Межі прав та свобод людини і громадянина. Окремі положення щодо конституційно-правового статусу людини і громадянина, які містяться у розділі II Конституції України („Права, свободи та обов'язки людини і громадянина”).

Загальне регулювання прав осіб з інвалідністю. Міжнародні стандарти забезпечення прав осіб з інвалідністю. Конвенція про права осіб з інвалідністю та факультативний протокол до неї. Всесвітня програма дій стосовно осіб з інвалідністю. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для осіб з інвалідністю.

Ключові слова: права людини, конституційно-правовий статус людини та громадянина, права осіб з інвалідністю.

Рекомендована основна література [1, 2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 2, 3, 12, 13, 16, 18, 19]

Тема 2. Права дитини за міжнародними стандартами та національним законодавством

Поняття “дитина”, “дитинство”, “права дитини”. Основні етапи розвитку прав дитини в ХХ столітті. Нормативно-правові документи в галузі прав дитини: Конвенція ООН про права дитини (20.11.1989 р.), Декларації прав дитини (1959 р.), Конвенція про права осіб з інвалідністю, Конституція України (28.06.1996 р.), ЗУ Про охорону дитинства (26.04.2001 р.), ЗУ Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам (16.11.2000 р.), ЗУ Про соціальну роботу з дітьми та молоддю (21.06.2001 р.), ЗУ Про державну допомогу сім'ям з дітьми (21.11.1992 р.), Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення соціальних гарантій для осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю» № 1664-IX (2021) тощо.

Загальна характеристика Конвенції ООН про права дитини (20.11.1989 р.) (надалі – Конвенція). Основні положення документа. Особисті, соціальні, політичні і культурні права дітей за Конвенцією.

Права дитини за національним законодавством. Правовий статус дитини відповідно до ЗУ Про охорону дитинства, ЗУ Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам, ЗУ Про соціальну роботу з дітьми та молоддю, ЗУ Про державну допомогу сім'ям з дітьми.

Особливості прав дітей за віковими категоріями (від народження; 2 місяці; 3 роки; 6 років; 7 років; 10 р., 11 р., 14 р., 15 р., 16 р.).

Захист прав дитини. Міжнародні та національні організації і інституції: Комітет з прав дитини ООН, Секретаріат з прав дитини, ЮНІСЕФ та інші.

Захист прав дітей з інвалідністю та дітей з вадами розумового або фізичного розвитку. Система Види соціальних допомог згідно ЗУ «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю».

Ключові слова: права дитини, права дітей з інвалідністю.

Рекомендована основна література [1, 2, 3, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 2, 3, 5, 9, 10, 12, 13, 19, 21]

Змістовий модуль II. Різновиди прав людини і громадянина та гарантії їх реалізації

Тема 3. Фізичні (життєві) права і свободи громадянина

Право на життя. Зміст права на життя. Відповідальність за посягання на життя людини.

Зміст поняття „право на свободу”. Сутність та різновиди терміну „право на особисту недоторканість”. Розкриття змісту тілесної, статевої, психологічної недоторканості.

Роз’яснення понять „здоров’я”, „право на охорону здоров’я”. Зміст права на охорону здоров’я. Проблеми збереження генофонду Українського народу.

Право на безпечне довкілля. Гарантії екологічних прав громадян за Законом України „Про охорону навколишнього природного середовища”. Відповідальність за порушення права на безпечне довкілля.

Право на власність. Поняття та гарантії права на власність. Підстави набуття права власності на земельні ділянки. Випадки вилучення у громадянина об’єктів права приватної власності.

Права громадян як споживачів – вид фізичних прав і свобод людини. Права споживачів за Законом України „Про захист прав споживачів”. Захист права споживачів.

Право осіб з інвалідністю на медичне забезпечення. Право на реабілітацію осіб з інвалідністю. Структура системи реабілітації осіб з інвалідністю.

Ключові слова: життя, особиста недоторканість, охорона здоров’я, медичне забезпечення, реабілітація осіб з інвалідністю.

Рекомендована основна література [1, 2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 2, 3, 4, 9, 12, 13, 16, 18]

Тема 4. Особистісні права і свободи людини та громадянина

Право на повагу до гідності людини. Зміст права на повагу до гідності людини.

Свобода світогляду і віросповідання. Зміст поняття „світогляд”, „свобода світогляду”, „свобода віросповідання”. Вірування як складова частина світогляду. Відокремлені відносини церкви і держави.

Право на захист від втручання в особисте та сімейне життя. Право на збереження в таємниці певних відомостей: лікарська таємниця, таємниця усиновлення, таємниця листування, адвокатська таємниця, таємниці вчинюваних нотаріальних дій, банківська таємниця, державна таємниця. Право знайти з відомостями про себе.

Право на недоторканість житла та іншого володіння і право на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції.

Зміст свободи думки і слова. Загальна характеристика Закону України „Про друковані засоби масової інформації”, Закон України „Про телебачення і радіомовлення”. Зв’язок свободи слова з правом на інформацію.

Заборона дискримінації за ознакою інвалідності. Реалізація права осіб з інвалідністю на свободу висловлення думки та переконань відповідно до Конвенції про права осіб з інвалідністю. Право осіб з інвалідністю на житло.

Ключові слова: гідність, свобода, заборона дискримінації, права осіб з інвалідністю.

Рекомендована основна література [1, 2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 2, 3, 4, 12, 13, 16, 17, 18, 22]

Тема 5. Політичні та економічні права та свободи людини і громадянина

Право на громадянство. Поняття і зміст права на громадянство. Набуття і припинення громадянства України. Ознайомлення із Законом України „Про громадянство”. Права людей, які належать до іноземців або не мають громадянства. Правовий статус іноземця і особи без громадянства. Закон України „Про правовий статус іноземців”. Права біженців. Визначення терміну біженець.

Складові елементи свободи пересування і право на вільний вибір місця перебування.

Право на участь в управлінні державними справами. Зміст права громадян на участь в управлінні державними справами. Політичні партії в житті суспільства і держави. Свобода зборів, мітингів, походів і демонстрацій. Визначення понять „збори і мітинг”, „похід”, „демонстрація”, „пікетування”, „мирні акції”. Право на звернення. Зміст права на звернення. Ознайомлення із Законом України „Про звернення громадян”.

Право на підприємницьку діяльність. Поняття підприємництва. Гарантії свободи підприємництва.

Право на працю. Зміст права на працю. Принципи здійснення права на працю за Декларацією Міжнародної організації праці про основоположні принципи та права у сфері праці. Гарантії права громадян на працю. Примусова чи обов’язкова праця. Право на належні, безпечні і здорові умови праці. Право на відпочинок. Зміст права на відпочинок. Закон України „Про відпустки”. Право на страйк. Страйк як одна з категорій Закону України „Про порядок вирішення колективних трудових спорів”. Гарантії для працівників під час страйку. Умови здійснення права на страйк. Заборона проведення страйку.

Реалізація права на працю осіб з інвалідністю. Сприяння держави в пошуку підходящої роботи для осіб з інвалідністю. Регулювання робочого часу та часу відпочинку осіб з інвалідністю. Забезпечення безпечних та нешкідливих умов праці. Розумне пристосування. Право на соціальний захист осіб з інвалідністю та отримання соціальних допомог.

Ключові слова: права людини, право на працю, права осіб з інвалідністю, розумне пристосування.

Рекомендована основна література [1, 2, 4]

Рекомендована додаткова література [1, 2, 3, 6, 11, 12, 13, 16, 18, 19, 21]

Тема 6. Культурні (гуманітарні) права та свободи громадянина

Поняття та мета освіти. Характеристика Закону України „Про освіту”, Закону України „Про вищу освіту”, Закону України „Про професійно-технічну освіту”, Закону України „Про повну загальну середню освіту”, Закону України „Про позашкільну освіту”, Закону України „Про дошкільну освіту”.

Право осіб, які належать до національних меншин. Закон України „Про національні меншини в Україні”. Право на участь у культурному житті та право користуватися культурною спадщиною України. Права громадян у сфері культури. Характеристика Закону України „Про охорону культурної спадщини”. Відповідальність за порушення прав щодо культурних цінностей.

Зміст свободи творчості і права на результати інтелектуальної, творчої діяльності та їх гарантії. Характеристика Закону України „Про наукову і науково-технічну діяльність”. Права вченого. Права громадян у сфері культури. Об’єкти права інтелектуальної власності. Правові аспекти Закону України „Про авторське право і суміжні права”.

Права осіб з інвалідністю на освіту. Регулювання умов доступу до освіти осіб з особливими освітніми потребами. Організація інклюзивного навчання.

Ключові слова: права людини, право на освіту, діти з особливими освітніми потребами, права осіб з інвалідністю.

Рекомендована основна література [1, 2, 3, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 3, 12, 13, 14, 15, 16, 23, 24, 25]

Тема 7. Конституційні обов’язки людини і громадянина України та гарантії їх виконання

Поняття та види обов’язків людини і громадянина України. Групи обов’язків: обов’язки будь-якої людини, яка перебуває на території України; обов’язки громадян України; обов’язки іноземців та осіб без громадянства.

Обов’язки людини за Конституцією України: неухильно додержуватися Конституції України та законів України (ст. 68), виконувати судові рішення (статті 124, 129 і 150), знати закони (ст. 68), набути загальну середню освіту (ст. 53), обов’язок батьків забезпечити здобуття їх дітьми загальної середньої освіти (ст.53), не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей (ст. 68), не заподіювати шкоду природі і культурній спадщині, відшкодовувати збитки, завдані природі і культурній спадщині (ст. 66), сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом

(ст. 67), нести обов'язки у сім'ї, піклуватися про дітей та про непрацездатних батьків (ст. 51).

Конституційні обов'язки громадян України: захищати Вітчизну, незалежність та територіальну цілісність України (ст. 65), шанувати державні символи України (ст. 65), щорічно подавати до податкових інспекцій за місцем проживання декларації про свій майновий стан та доходи за минулий рік у порядку, встановленому законом (ст. 67). Спеціальні обов'язки іноземців та осіб без громадянства за Конституцією України: обов'язок при здійсненні своїх прав і свобод не завдавати шкоди національним інтересам України., шанувати традиції та звичаї народу України.

Гарантії виконання конституційних обов'язків людини і громадянина.

Реалізація права на безперешкодний доступ осіб з інвалідністю до соціальної інфраструктури. Транспортне обслуговування осіб з інвалідністю. Гарантії виконання законодавства щодо осіб з інвалідністю.

Ключові слова: права людини, конституційні обов'язки, гарантії виконання, юридична відповідальність права осіб з інвалідністю.

Рекомендована основна література [1, 2, 3, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 2, 3, 7, 8, 12, 13, 20]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Система оцінювання навчальних досягнень студентів денної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	2	5	5
2	Відвідування семінарських занять	1	2	2	5	5
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
4	Робота на семінарських заняттях	10	2	20	5	50
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	54	-	90
	Максимальна кількість балів:	144				
	Розрахунок коефіцієнта:	$K = 60/144 = 0,416$				

Система оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
2	Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	5	25
4	Робота на семінарських заняттях	10	1	10	1	10

5	Виконання модульної контрольної роботи	25	-	-	1	25
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	22	-	62
	Максимальна кількість балів	84				
	Розрахунок коефіцієнта	$K = 60/84 = 0,714$				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Завдання для самостійної роботи студентів денної форми

Змістовий модуль I. Основи загальної теорії прав людини і громадянина

Тема 1. Права людини і громадянина: загальнотеоретична характеристика.

Тема 2. Права дитини за міжнародними стандартами та національним законодавством.

Завдання: 1. Ознайомтесь з Щорічною доповіддю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні за 2020 рік (<https://ombudsman.gov.ua/>). Оцініть поточну ситуацію з правами людини і обґрунтуйте, які кроки має зробити держава задля покращення цього стану. 2. Опрацюйте Конвенцію про права дитини та Конвенцію про права осіб з інвалідністю. Визначте перелік ключових прав дітей та дітей з інвалідністю.

Форма подання: результати подаються у вигляді документу Word, у якому визначено необхідні кроки, які необхідно зробити для покращення стану з правами людини в Україні.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні аспекти планування дій.	Розкрито тему та викладено основні аспекти планування дій.	Викладено деякі аспекти планування дій.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1,5	0,75	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Позиція автора	Виклад позиції дає чітко та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо теми	Виступ дає чітке розуміння позиції автора з даної теми	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
<i>Бали</i>	2	1	0,5	0
Всього	5 балів			

Змістовий модуль II. Різновиди прав людини і громадянина та гарантії їх реалізації

Тема 3. Фізичні (життєві) права і свободи громадянина

Тема 4. Особистісні права і свободи людини та громадянина

Тема 5. Політичні та економічні права та свободи людини і громадянина

Тема 6. Культурні (гуманітарні) права та свободи громадянина

Тема 7. Конституційні обов'язки людини і громадянина України та гарантії їх виконання

Завдання: 1. Знайдіть рішення Європейського суду з прав людини, які стосуються заборони дискримінації за ознакою інвалідності. Дайте короткий огляд таких рішень. 2. Ознайомтесь з Національним планом дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю на період до 2025 року, затвердженим розпорядженням КМУ від 7 квітня 2021 р. Оцініть та обґрунтуйте обсяг та повноту необхідних дій держави для повноцінної імплементації положень Концепції. 3. Спираючись на норми Законів України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю», «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», побудуйте схему-таблицю видів соціальних допомог, на які мають права особи з інвалідністю. 3.

Форма подання: результати подаються у вигляді документу Word, у якому описано можливий план, наведено огляд рішень та побудована схема-таблиця.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні аспекти планування дій.	Розкрито тему та викладено основні аспекти планування дій.	Викладено деякі аспекти планування дій.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1,5	0,75	0
Позиція автора	Виклад позиції дає чітке та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо теми	Виступ дає чітке розуміння позиції автора з даної теми	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Визначення рішень	Студент/ка знаходить рішення ЄСПЛ та здійснює опис та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить основні рішення ЄСПЛ та дає пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі рішення ЄСПЛ і використовує слабе пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку рішень ЄСПЛ
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Завдання для самостійної роботи студентів заочної форми**Змістовий модуль I. Основи загальної теорії прав людини і громадянина****Тема 1. Права людини і громадянина: загальнотеоретична характеристика (2 год.).**

Завдання: Ознайомтесь з Щорічною доповіддю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні за 2020 рік (<https://ombudsman.gov.ua/>). Оцініть поточну ситуацію з правами людини і обґрунтуйте, які кроки має зробити держава задля покращення цього стану.

Форма подання: результати подаються у вигляді документу Word, у якому визначено необхідні кроки, які необхідно зробити для покращення стану з правами людини в Україні.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні аспекти планування дій.	Розкрито тему та викладено основні аспекти планування дій.	Викладено деякі аспекти планування дій.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	3	2	1	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	2	1	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 2. Права дитини за міжнародними стандартами та національним законодавством (2 год)

Завдання: Опрацюйте Конвенцію про права дитини та Конвенцію про права осіб з інвалідністю. Визначте перелік ключових прав дітей та дітей з інвалідністю. Складіть схему прав дітей з інвалідність на основі міжнародних нормативно-правових актів.

Форма подання: результати подаються у вигляді документу Word, де наводиться перелік таких прав та схема.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція автора	Виклад позиції дає чітко та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо теми	Виступ дає чітке розуміння позиції автора з даної теми	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
<i>Бали</i>	3	2	1	0
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено	Розкрито тему та викладено основні моменти для	В есе викладено деякі моменти	В есе не розкрито тему.

	основні моменти для обговорення.	обговорення.	для обговорення.	
<i>Бали</i>	2	1	0,5	0
Всього	5 балів			

Змістовий модуль II. Різновиди прав людини і громадянина та гарантії їх реалізації

Тема 3. Фізичні (життєві) права і свободи громадянина

Завдання: Ознайомтесь з змістом Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю». Побудуйте логічну схему прав осіб з інвалідністю в рамках системи реабілітації.

Форма подання: результати подаються у вигляді документу Word, у якому наведена логічно-структурна схема

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція автора	Виклад позиції дає чітке та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо теми	Виступ дає чітке розуміння позиції автора з даної теми	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
<i>Бали</i>	3	2	1	0
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	Розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	В есе викладено деякі моменти для обговорення.	В есе не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 4. Особистісні права і свободи людини та громадянина

Завдання: Знайдіть рішення Європейського суду з прав людини, які стосуються заборони дискримінації за ознакою інвалідності. Дайте короткий огляд таких рішень.

Форма подання: результати подаються у вигляді документу Word, у якому наведені рішення і їх короткий огляд.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Визначення рішень	Студент/ка знаходить рішення ЄСПЛ та здійснює опис та дає чітке обґрунтування, чому ці факти	Студент/ка знаходить основні рішення ЄСПЛ та дає пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі рішення ЄСПЛ і використовує слабке	Студент/ка має труднощі з пошуку рішень ЄСПЛ

	стосуються певного аспекта		пояснення.	
<i>Бали</i>	5	3	2	0
Всього	5 балів			

Тема 5. Політичні та економічні права та свободи людини і громадянина

Завдання: Спираючись на норми Законів України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю», «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», побудуйте схему-таблицю видів соціальних допомог, на які мають права особи з інвалідністю.

Форма подання: результати подаються у вигляді документу Word, у якому наведена схема-таблиця.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	У таблиці передбачені максимальна кількість соціальних допомог	У таблиці передбачена достатня кількість видів соціальних допомог	У таблиці наведено декілька видів соціальних допомог	Не наведено.
<i>Бали</i>	5	3	1,5	0
Всього	5 балів			

Тема 6. Культурні (гуманітарні) права та свободи громадянина

Завдання: Спираючись на відповідні положення Закону України «Про освіту» та інших нормативно-правових актів, побудуйте схему-таблицю прав дітей з особливими освітніми потребами

Форма подання: результати подаються у вигляді документу Word, у якому наведена схема - таблиця

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Повнота завдання	В таблиці в повному обсязі перелічені і наведені права дітей, з особливими освітніми потребами	В таблиці в достатньому обсязі перелічені і наведені права дітей, з особливими освітніми потребами	В таблиці і наведені деякі права дітей, з особливими освітніми потребами	Студент/ка не навів жодного права
<i>Бали</i>	5	3	1,5	0
Всього	5 балів			

Тема 7. Конституційні обов'язки людини і громадянина України та гарантії їх виконання (6 год.).

Завдання: Ознайомтесь з Національним планом дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю на період до 2025 року, затвердженим розпорядженням КМУ від 7 квітня 2021 р. Оцініть та обґрунтуйте обсяг та повноту необхідних дій держави для повноцінної імплементації положень Концепції

Форма подання: результати подаються у вигляді документу Word, у якому проведено суб'єктивну оцінку обсягу та повноти дій.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні аспекти планування дій.	Розкрито тему та викладено основні аспекти планування дій.	Викладено деякі аспекти планування дій.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	5	3	1,5	0
Всього	5 балів			

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання для студентів денної форми

Бал	Критерії
24-25	Студент вирішив всі завдання правильно і дав розгорнуті відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

Критерії оцінювання для студентів заочної форми

Бал	Критерії
24-25	Студент вирішив всі завдання правильно і дав розгорнуті відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за європейською кредитно-трансферною системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок на семінарських заняттях та під час виконання самостійної роботи, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни здійснюється у формі екзамену.

Критерії оцінювання:

Екзаменаційний білет містить 40 тестових завдань:

14 питань зі змістового модуля «Історія української культури»;

13 питань зі змістового модуля «Культура усного і писемного мовлення»;

13 питань зі змістового модуля «Права людини і громадянина України».

Відповідь на кожне завдання оцінюється 1 балом.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Основні теоретико-правові підходи до розуміння прав людини.
2. Поняття та характеристика прав людини.
3. Поняття та характеристика прав громадянина;
4. Генезис прав людини (епоха Античності, Середньовіччя та Нового часу; характеристика розвитку інституту прав людини в сучасний період);
5. Співвідношення категорій “права” та “свободи” людини і громадянина, їх взаємозв'язок із категорією обов'язків;
6. Поняття та структура правового статусу людини і громадянина;
7. Підстави обмежень прав та свобод особи;
8. Права та свободи людини та громадянина в умовах надзвичайного та воєнного стану;
9. Гарантії прав та свобод людини і громадянина в Україні; юридичні гарантії прав та свобод особи;
10. Інфраструктура захисту прав людини в Україні.
11. Класифікація та типологія прав людини.
12. Поняття особистих прав людини

13. Зміст права на життя.
14. Зміст права на свободу та особисту недоторканість
15. Поняття політичних та економічних прав людини і громадянина.
16. Міжнародні стандарти прав людини.
17. Європейська Конвенція про захист прав людини та основних свобод. Роль Європейського Суду в її реалізації.
18. Соціально-правовий механізм забезпечення прав людини в Україні;
19. Органи державної влади України в механізмі забезпечення основних прав та свобод людини і громадянина;
20. Судовий захист прав особи в механізмі забезпечення її основних прав;
21. Поняття соціально-правового механізму забезпечення основних прав та свобод людини і громадянина, його структура;
22. Міжнародні стандарти захисту прав осіб з інвалідністю
23. Реалізація прав людини на охорону здоров'я та належну медичну допомогу.
24. Нормативне регулювання та закріплення прав осіб з інвалідністю.
25. Реалізація прав осіб з інвалідністю на працю.
26. Реалізація прав осіб з інвалідністю на освіту. Права дітей з особливими освітніми потребами
27. Реалізація права осіб з інвалідністю на соціальний захист.
28. Реалізація прав осіб з інвалідністю та медичне забезпечення та реабілітацію.
29. Гарантії прав осіб з інвалідністю.
30. Юридична відповідальність за порушення прав людини.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 60 год., із них: лекції – 14 год., семінарські заняття – 14 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 18 год., семестровий контроль – 10 год

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV
Модулі (назви)	Змістовий модуль I.				Змістовий модуль II.										
Лекції	T.1	T.2			T.3	T.4		T.5		T.6		T.7			
Відвідування лекцій	1 б.	1 б.			1 б.	1 б.		1 б.		1 б.		1 б.			
Семінарські заняття (теми, бали)	.		T.1 (11б)	T.2(11б)			T.3(11б)		T.4(11б)		T.5(11б)		T6(11б)	T.7- 11б)	
Відвідування семінарських занять			1	1			1		1		1		1	1	
Робота на семінарських завдання			10	10			10		10		10		10	10	
СР (бали)	(5 балів)				(5 балів)										
Модульний контроль	25 балів				25 балів										
Підсумковий контроль(вид, бали)	Екзамен (40 балів)														
Максимальна кількість балів та коефіцієнт	144 бали $K = 60/144 = 0,416$														

Разом: 60 год., із них: лекції – 4 год., семінарські заняття – 4 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 38 год., семестровий контроль – 10 год.

Тижде нь	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV
Модулі (назви)	Змістовий модуль I.				Змістовий модуль II.										
Лекції	T.1 -2	T.3 -7													
Відвідуван ня лекцій	1	1													
Семінарсь ких заняття (теми, бали)													T.1- 2	T.3-7	
Відвідуван ня семінарськ их занять													1	1	
Робота на семінарськ ому занятті													11	11	
СР (бали)	(10 балів)				(25 балів)										
Моду льний контроль	Модульна контрольна робота 25 балів														
Підсумков ий конт- роль(вид, бали)	Екзамен (40 балів)														
Максимальна кількість балів та коефіцієнт	84 бали $K = 60/84 = 0,714$														

8. Рекомендовані джерела

Базова

1. Конституція України, від 28 червня 1996 року.
2. Конвенція ООН про права дитини, від 20 листопада 1989 року.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, від 4 листопада 1950 року.
4. Конвенція про права осіб з інвалідністю, від 13 грудня 2006 року.
5. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: закон України № 875-ХІІ від 21 березня 1991 року.

Допоміжна

1. Загальна Декларація прав людини, від 10 грудня 1948 року.
2. Міжнародний пакт про громадські і політичні права, від 16 грудня 1966 року.
3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, від 16 грудня 1966 року
4. Цивільний кодекс України : Затв. 16. 01. 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. С. 356.
5. Сімейний кодекс України : Затв. 10.01.2002 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 21-22, С.135.
6. Кодекс законів про працю України : Затв. 10. 12. 1971 р. (із зм. і доп.). *Відомості Верховної Ради України*, 1971, додаток до № 50. С. 375.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Затв. 07. 12. 1984 р. (із зм. і доп.) // *Відомості Верховної Ради України*, 1984. № 51. С. 1122.
8. Кримінальний кодекс України : Затв. 05. 04. 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*, 2001. № 25-26. С. 131.
9. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: закон України № 2961-IV 6 жовтня 2005 року
10. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю: закон України № 2109-III від 16 листопада 2000 року
11. Про соціальні послуги: закон України № 2671-VIII 17 січня 2019 року. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2019, № 18, ст.73
12. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник. За заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової – Еннс О.В. / Кол. авторів: Байда Л.Ю., Красюкова – Еннс О.В., Буров С Ю., Азін В.О., Грибальський Я.В., Найда Ю.М. К., 2012. 216 с.
13. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. К.: Ваіте, 2021. 528 с.
14. Конституційне право України : підручник / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, В.П. Колісник та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.
15. Паровишник О. В. Забезпечення прав інвалідів в Україні: теоретичні і практичні засади адміністративно-правового регулювання : монографія. Харків : Право, 2016. 264 с.
16. Чорненький В.І. Конституційно-правовий статус осіб з інвалідністю в Україні : монографія. Харків : Право, 2017. 232 с.
17. Охорона здоров'я та права людини: ресурсний посібник. Центр здоров'я та прав людини імені Франсуа-Ксав'є Баню та Фонд відкритого суспільства. URL: http://medicallaw.org.ua/fileadmin/user_upload/PDF/%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%BE%D1%80%D1%81/%D0%A0%D0%B5%D1%81%D0%BE%D1%80%D1%81_%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B4%D1%96%D0%BB_9.pdf
18. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях і відповідях). Навчально-довідковий посібник. Видання 2-ге, виправлене і доповнене. Право. 2020. 126 с.
19. Права людини і місцева демократія / Упорядники: Буров С., Величко Н., Єлігулашвілі М., Жигалдо В., Ковшун Л., Левченко О. 2017. 92 с.
20. Молдован В. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Центр навчальної літератури. 2019. 206 с.

21. Мельник В.П. Поняття та ознаки міжнародно-правового регулювання соціального захисту осіб з інвалідністю. Часопис Національного університету "Острозька академія". Серія "Право". 2020. №2(22). С. 1-14
22. Права людини жінок та дівчат з інвалідністю. Короткий посібник з питань інтерсекційного підходу до виконання Конвенцій CEDAW та CRPD в Україні. Національна асамблея осіб з інвалідністю. 2019. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/431/5.pdf>
23. Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 року
24. Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти: постанова Кабінету Міністрів України №1289 від 9 грудня 2020 року.
25. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти : постанова Кабінету Міністрів України №635 від 10 липня 2019 року.

ДОДАТКИ

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
для студентів денної форми

Змістовий модуль І.
Основи загальної теорії прав людини і громадянина

Семінарське заняття 1

Тема 1. Права людини і громадянина: загальнотеоретична характеристика

1. *Усне опитування:*

1. Історія розвитку прав людини. Поняття та закріплення прав людини та міжнародні стандарти в галузі прав людини.
2. Класифікація основних прав людини.
3. Сутність конституційно-правового статусу людини і громадянина.
4. Інфраструктура захисту прав людини
5. Загальне закріплення прав осіб з інвалідністю.

2. *Практичне завдання:*

Робота з практичними кейсами.

Кейс 1.

Сорок п'ять народних депутатів України звернулися з конституційним поданням до Конституційного Суду України про відповідність Конституції України (конституційність) Закону України «Про очищення влади» від 16 вересня 2014 року № 1682-УІІ. На думку народних депутатів України заходи з очищення влади (люстрації), які мали та продовжують мати місце в Україні, грубо порушують низку важливих гарантій захисту прав і свобод людини та громадянина, які прямо визначені Конституцією України.

Скажіть, будь ласка, які саме гарантії захисту прав і свобод людини та громадянина мали на увазі народні депутати України?

Кейс 2.

За участь у студентському страйку студент Іваненко був викликаний до деканату, де йому поставили запитання, зокрема, щодо його партійної належності. Студент відмовився відповідати на питання, оскільки не розумів з якою метою воно було поставлене та наголосив, що це суперечить чинному законодавству. У свою чергу декан зазначив, що його просять відповісти на це запитання виключно з метою складання офіційної звітності на підставі єдиної форми, затвердженої у цьому навчальному закладі, та показав студентові форму, в якій була графа про партійну належність студентів, у тому числі.

Чи мають право студенти брати участь у студентських та інших страйках без дозволу деканату?

3. *Завдання на узагальнення знань.*

Заповніть картку: Понятійно-категоріальний апарат:

Поняття	Визначення
Права людини	
Конституційно-правовий статус	
Особи з інвалідністю	

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції дає чітко та зрозуміле висловлювання	Виклад позиції дає чітко розуміння позиції студента щодо аналізу	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції	Позиція автора відсутня.

	позиції студента щодо аналізу практичних кейсів	практичних кейсів.	студента щодо аналізу практичних кейсів.	
<i>Бали</i>	2	1	0,5	0
Використання даних для аналізу практичного кейсу	Кожна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння понять.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння понять.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння понять.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1,5	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 2

Тема 2. Права дитини за міжнародними стандартами та національним законодавством

1. Питання для дискусії:

1. Які є міжнародні стандарти прав дитини. Як вони імplementовані в законодавство України?
2. Зміст Конвенції про права дитини.
3. Які види юридичної відповідальності встановлені за порушення прав дитини?
4. Які особливості змісту прав дитини з інвалідністю за законодавством України?
5. Як визначається булінг за законодавством України?

2. Робота у міні-групах.

Перегляньте відео за посиланнями:

<https://www.youtube.com/watch?v=avL7F8AKz2A&t=23s>

<https://www.youtube.com/watch?v=nYfzOi4Rrf8>

Оцініть ситуації з позиції дотримання прав дитини.

3. Практичні завдання:

Кейс 1.

Неповнолітня Катерина, дізнавшись, що її батько співмешкає з Мариною, яка працює соціальним педагогом в її школі, написала їй образливе повідомлення з проханням залишити її батька в спокою. Марина відповіла на смс, в результаті образлива переписка з ученицею тривала 5 днів. Дізнавшись про це мати Катерини звернулася до органів, щодо притягнення Марини до відповідальності за булінг.

Чи є в діях Марини порушення прав дитини?

Кейс 2.

Бурова звернулася до суду з позовом до колишнього чоловіка про збільшення розміру аліментів на утримання двох дітей до 50 % його заробітку. Вона пояснила, що аліменти в розмірі 1/3 заробітку є недостатніми, оскільки дитина є особою з інвалідністю, необхідно купити їм ліки, додаткове харчування, забезпечити їм санаторно-курортне лікування.

Батьки Бурова теж звернулись до сина з позовом про стягнення аліментів, оскільки теж хотіли б поїхати до санаторію.

Вирішіть спір.

4. Завдання на узагальнення знань.

Заповніть картку: Понятійно-категоріальний апарат:

Поняття	Визначення
Права дитини	
Дитина з інвалідністю	

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання аргументів	Представлена достатня кількість аргументів про стан прав дитини в Україні	Кількість наведених аргументів є достатньою.	Кількість наведених аргументів є достатньою, але деякі з них є сумнівними.	Переваги не представлено.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Використання даних для аналізу практичного кейсу	Кожна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти, що презентують сучасне розуміння системи прав дитини.	Розкрито тему та викладено основні моменти, що презентують сучасне розуміння системи прав дитини.	Викладено деякі моменти, що презентують сучасне розуміння системи прав дитини.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Змістовий модуль II.
Різновиди прав людини і громадянина та гарантії їх реалізації

Семінарське заняття 3

Тема 3. Фізичні (життєві) права і свободи громадянина

1. Питання для дискусії:

1. Які є міжнародні стандарти захисту права на життя і як вони імплементовані в законодавство України?
2. Чи потрібна в Україні легалізація евтаназії?
3. Як забезпечується право на життя в Україні?
4. Які права мають особи з інвалідністю в питанні доступу до системи охорони здоров'я та реабілітації?
5. Зміст права на свободу та особисту недоторканість.
6. Реалізація в Україні права на охорону здоров'я.

2. Інтерактивне завдання за результатами самостійної роботи.

Робота в командах. Визначте основні переваги та недоліки можливого впровадження евтаназії в Україні. Проекти законів про легалізацію евтаназії.

3. Практичне завдання у міні-групах.

Перегляньте фільм за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=y60CLW0gcMk>

Оцініть дії, з позиції дотримання прав особи з інвалідністю.

4. Індивідуальне творче завдання.

Напишіть есе на тему: "Чи реалізуються в Україні право осіб з інвалідністю на охорону здоров'я?"»

5. Завдання на узагальнення знань.

Заповніть картку: Понятійно-категоріальний апарат:

Поняття	Визначення
Право на життя	
Евтаназія	
Право на свободу	

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання аргументів	Представлена достатня кількість аргументів на користь або проти запровадження евтаназії в Україні	Кількість наведених аргументів на користь або проти запровадження евтаназії є достатньою для презентації її переваг.	Кількість наведених аргументів на користь або проти запровадження евтаназії є достатньою, але деякі з них є сумнівними.	Аргументи не представлено.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття	Творчо та креативно	У повному обсязі	Не в повному обсязі	Не розкрито зміст

змісту	розкрито зміст питання.	розкрито зміст питання.	розкрито зміст питання.	питання.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття теми есе	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти, що презентують сучасне розуміння забезпечення права на охорону здоров'я осіб з інвалідністю.	Розкрито тему та викладено основні моменти, що презентують сучасне розуміння забезпечення права на охорону здоров'я осіб з інвалідністю.	В есе викладено деякі моменти, що презентують сучасне розуміння забезпечення права на охорону здоров'я осіб з інвалідністю.	В есе не розкрито тему.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1бал
Всього				11 балів

Семінарське заняття 4

Тема 4. Особистісні права і свободи людини та громадянина

1. Питання для дискусії:

1. В чому полягає зміст права повагу до гідності особи?
2. Право на повагу до гідності людини. Зміст права на повагу до гідності людини.
3. Реалізація права осіб з інвалідністю на повагу до гідності?
4. Свобода світогляду і віросповідання.
5. Право на захист від втручання в особисте та сімейне
6. Зміст свободи думки і слова.
7. Заборона дискримінації за ознакою інвалідності.

2. Робота у міні-групах.

Перегляньте відео за посиланнями:

<https://www.youtube.com/watch?v=HIoZQ-qLQ5g>

<https://www.youtube.com/watch?v=YOS-yKxSagc>

Оцініть ситуації з позиції дотримання прав осіб з інвалідністю.

3. Практичні завдання:

На своїй сторінці в мережі Фейсбук Миколишин поширив інформацію про надмірну кількість загиблих від COVID-19 у населеному пункті. При чому він вказував, що керується джерелами із органів державної влади. Органи влади склали на Николишина протокол про вчинення ним адміністративного правопорушення за розповсюдження фейків.

Чи мали право органи влади притягати до відповідальності за такі дії?

4. Завдання на узагальнення знань.

Заповніть картку: Понятійно-категоріальний апарат:

Поняття	Визначення
Право на повагу до гідності	
Свобода слова	
Фейк	
Дискримінація	

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання аргументів	Наводиться повноцінна кількість аргументів, здійснено їх ґрунтовний аналіз	Кількість наведених аргументів є достатньою.	Кількість наведених аргументів є достатньою, але деякі з них є сумнівними.	Аргументи не представлено.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст питання.	У повному обсязі розкрито розкрито зміст питання.	Не в повному обсязі розкрито зміст питання.	Не розкрито зміст питання.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Використання даних для аналізу практичного кейсу	Кожна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1бал
Всього				11 балів

Семінарське заняття 5

Тема 5. Політичні та економічні права та свободи людини і громадянина

1. Питання для дискусії:

1. Зміст права на громадянство. Підстави набуття громадянства.

2. Виборчі права. Реалізація виборчого права в Україні.
3. Реалізація свободи підприємництва в Україні.
4. Право на працю. Реалізація права на працю для осіб з інвалідністю.
5. Поняття розумного пристосування.
6. Соціальний захист осіб з інвалідністю.

2. *Індивідуальне творче завдання.*

Напишіть есе на тему: *Чи забезпечено повноцінно право на працю осіб з інвалідністю в Україні?*

3. *Робота в групах*

Перегляньте відео за посиланнями: <https://www.youtube.com/watch?v=AJD1LXB9sNg>

Розкажіть про систему організації працевлаштування осіб з інвалідністю в Україні. Опишіть систему відповідальності за порушення права на працю осіб з інвалідністю.

4. *Завдання на узагальнення знань.*

Заповніть картку: Понятійно-категоріальний апарат:

Поняття	Визначення
Право на працю	
Розумне пристосування	
Громадянство	

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання аргументів	Наводиться повноцінна кількість аргументів, здійснено їх ґрунтовний аналіз	Кількість наведених аргументів є достатньою.	Кількість наведених аргументів є достатньою, але деякі з них є сумнівними.	Аргументи не представлено.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст питання.	У повному обсязі розкрито розкрито зміст питання.	Не в повному обсязі розкрито зміст питання.	Не розкрито зміст питання.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття теми есе	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти, що стосуються забезпечення права на працю осіб з інвалідністю	Розкрито тему та викладено основні моменти, що стосуються забезпечення права на працю осіб з інвалідністю	В есе викладено деякі моменти, що стосуються забезпечення права на працю осіб з інвалідністю	В есе не розкрито тему.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття

	занятті.			
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 6

Тема 6. Культурні (гуманітарні) права та свободи громадянина

1. Питання для дискусії:

1. Система освіти в Україні. Реалізація права на освіту.
2. Реалізація права людини на свободу творчості і результати інтелектуальної, творчої діяльності.
3. Реалізація прав національних меншин. Поняття корінних народів.
4. Реалізація прав осіб з інвалідністю на освіту. Інклюзивне середовище. Права осіб з особливими освітніми потребами.

2. Індивідуальне творче завдання.

Напишіть есе на тему: *Чи повноцінно забезпечено в Україні право осіб з інвалідністю на освіту?*

3. Робота в групах

Перегляньте відео за посиланнями:

<https://www.youtube.com/watch?v=mb3MGC7Z-tc>

Опишіть систему регулювання та забезпечення прав осіб з особливими освітніми потребами?

4. Завдання на узагальнення знань.

Заповніть картку: Понятійно-категоріальний апарат:

Поняття	Визначення
Інклюзивне середовище	
Право на освіту	
Особливі освітні потреби	

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання аргументів	Наводиться повноцінна кількість аргументів, здійснено їх ґрунтовний аналіз	Кількість наведених аргументів є достатньою.	Кількість наведених аргументів є достатньою, але деякі з них є сумнівними.	Аргументи не представлено.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст питання.	У повному обсязі розкрито розкрито зміст питання.	Не в повному обсязі розкрито зміст питання.	Не розкрито зміст питання.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття теми есе	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти, що	Розкрито тему та викладено основні моменти, що	В есе викладено деякі моменти, що стосуються	В есе не розкрито тему.

	стосуються забезпечення права осіб з інвалідністю на освіту	стосуються забезпечення права осіб з інвалідністю на освіту	забезпечення права осіб з інвалідністю на освіту	
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 7

Тема 7. Конституційні обов'язки людини і громадянина України та гарантії їх виконання

1. Усне опитування з теми:

1. Поняття та види обов'язків людини і громадянина України.
2. Обов'язки людини за Конституцією України
3. Гарантії виконання конституційних обов'язків людини і громадянина.
4. Види юридичної відповідальності.
5. Реалізація права на безперешкодний доступ осіб з інвалідністю до соціальної інфраструктури.
6. Транспортне обслуговування осіб з інвалідністю.
7. Гарантії виконання законодавства щодо осіб з інвалідністю.

2. Робота у міні-групах.

Перегляньте відео за посиланнями:

<https://www.youtube.com/watch?v=QcbrU59CZMI>

<https://www.youtube.com/watch?v=o9YtWgVW8xY>

Оцініть ситуації з позиції дотримання прав осіб з інвалідністю. Які види юридичної відповідальності за порушення прав осіб з інвалідністю.

3. Практичні завдання:

Волинське обласне відділення Фонду соціального захисту інвалідів (далі – Відділення Фонду, позивач) звернулося з позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю “Алкон” (далі – ТзОВ “Алкон”, відповідач) про стягнення адміністративно-господарських санкцій у сумі 25079,17 грн та пені у сумі 205,82 грн, а всього 25284,99 грн. Позовні вимоги обґрунтовані тим, що відповідач у 2020 році не виконав норматив робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю у кількості одне робоче місце, чим порушив вимоги частини першої статті 19 Закону України від 21 березня 1991 року №875-ХІІ “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні” (далі - Закон №875-ХІІ).

Відповідач позовні вимоги заперечив та у їх задоволенні просив відмовити. В обґрунтування цієї позиції вказав, що товариством вжито заходів для виконання покладеного на нього законом обов'язку щодо створення робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю відповідно до встановленого нормативу. Підприємство систематично надавало державній службі зайнятості інформацію для працевлаштування осіб з інвалідністю шляхом подання звітів (форма №3-ПН), у

яких зазначено вакансії для працевлаштування осіб з інвалідністю, що є доказом створення робочого місця для працевлаштування осіб з інвалідністю. Також зазначив, що обов'язок суб'єкта господарювання полягає у виділенні та створенні робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю, створенні умов праці та надання інформації державній службі зайнятості, необхідної для працевлаштування осіб з інвалідністю, але підприємство не має обов'язком займатися пошуком таких осіб для їх працевлаштування.

Чи було порушено права осіб з інвалідністю в цьому випадку?

4. Завдання на узагальнення знань.

Заповніть картку: Понятійно-категоріальний апарат:

Поняття	Визначення
Юридична відповідальність	
Гарантії виконання законодавства	

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання аргументів	Наводиться повноцінна кількість аргументів, здійснено їх ґрунтовний аналіз	Кількість наведених аргументів є достатньою.	Кількість наведених аргументів є достатньою, але деякі з них є сумнівними.	Аргументи не представлено.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст питання.	У повному обсязі розкрито розкрито зміст питання.	Не в повному обсязі розкрито зміст питання.	Не розкрито зміст питання.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Використання даних для аналізу практичного кейсу	Кожна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
для студентів заочної форми

Змістовий модуль І.
Основи загальної теорії прав людини і громадянина

Семінарське заняття 1

Тема 1. Права людини і громадянина: загальнотеоретична характеристика

Тема 2. Права дитини за міжнародними стандартами та національним законодавством

1. Усне опитування:

1. Історія розвитку прав людини. Поняття та закріплення прав людини та міжнародні стандарти в галузі прав людини.
2. Класифікація основних прав людини.
3. Сутність конституційно-правового статусу людини і громадянина.
4. Інфраструктура захисту прав людини
5. Загальне закріплення прав осіб з інвалідністю.
6. Регулювання прав дитини з інвалідністю.

2. Робота у міні-групах.

Перегляньте відео за посиланнями:

<https://www.youtube.com/watch?v=avL7F8AKz2A&t=23s>

<https://www.youtube.com/watch?v=nYfzOi4Rrf8>

Оцініть ситуації з позиції дотримання прав дитини.

3. Практичні завдання:

Кейс 1.

Неповнолітня Катерина, дізнавшись, що її батько співмешкає з Мариною, яка працює соціальним педагогом в її школі, написала їй образливе повідомлення з проханням залишити її батька в спокою. Марина відповіла на смс, в результаті образлива переписка з ученицею тривала 5 днів. Дізнавшись про це мати Катерини звернулася до органів, щодо притягнення Марини до відповідальності за булінг.

Чи є в діях Марини порушення прав дитини?

Кейс 2.

Бурова звернулася до суду з позовом до колишнього чоловіка про збільшення розміру аліментів на утримання двох дітей до 50 % його заробітку. Вона пояснила, що аліменти в розмірі 1/3 заробітку є недостатніми, оскільки дитина є особою з інвалідністю, необхідно купити їм ліки, додаткове харчування, забезпечити їм санаторно-курортне лікування.

Батьки Бурова теж звернулись до сина з позовом про стягнення аліментів, оскільки теж хотіли б поїхати до санаторію.

Вирішіть спір.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Використання аргументів	Наводиться повноцінна кількість аргументів, здійснено	Кількість наведених аргументів є достатньою.	Кількість наведених аргументів є достатньою, але деякі	Аргументи не представлено.

	їх ґрунтовний аналіз		з них є сумнівними.	
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст питання.	У повному обсязі розкрито розкрито зміст питання.	Не в повному обсязі розкрито зміст питання.	Не розкрито зміст питання.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Використання даних для аналізу практичного кейсу	Кожна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 2

Тема 3. Фізичні (життєві) права і свободи громадянина

Тема 4. Особистісні права і свободи людини та громадянина

Тема 5. Політичні та економічні права та свободи людини і громадянина

Тема 6. Культурні (гуманітарні) права та свободи громадянина

Тема 7. Конституційні обов'язки людини і громадянина України та гарантії їх виконання

1. Усне опитування:

1. Право на життя.
2. Право на свободу та особисту недоторканість.
3. Право на працю. Реалізація права на працю для осіб з інвалідністю.
4. Поняття розумного пристосування.
5. Соціальний захист осіб з інвалідністю.
6. Реалізація прав осіб з інвалідністю на освіту. Інклюзивне середовище. Права осіб з особливими освітніми потребами.
7. Право на повагу до гідності людини. Зміст права на повагу до гідності людини.
8. Право на захист від втручання в особисте та сімейне
9. Зміст свободи думки і слова.
10. Заборона дискримінації за ознакою інвалідності.
11. Гарантії виконання законодавства щодо осіб з інвалідністю.

2. Робота у міні-групах.

Перегляньте відео за посиланнями:

<https://www.youtube.com/watch?v=H1oZQ-qLQ5g>

<https://www.youtube.com/watch?v=Y0S-yKxSacg>

Оцініть ситуації з позиції дотримання прав осіб з інвалідністю.

3. Практичні завдання:

Кейс 1

На своїй сторінці в мережі Фейсбук Миколишин поширив інформацію про надмірну кількість загиблих від COVID-19 у населеному пункті. При чому він вказував, що керується джерелами із органів державної влади. Органи влади склали на Николишина протокол про вчинення ним адміністративного правопорушення за розповсюдження фейків.

Чи мали право органи влади притягати до відповідальності за такі дії?

Кейс 2

Волинське обласне відділення Фонду соціального захисту інвалідів (далі – Відділення Фонду, позивач) звернулося з позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю “Алкон” (далі – ТзОВ “Алкон”, відповідач) про стягнення адміністративно-господарських санкцій у сумі 25079,17 грн та пені у сумі 205,82 грн, а всього 25284,99 грн. Позовні вимоги обґрунтовані тим, що відповідач у 2020 році не виконав норматив робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю у кількості одне робоче місце, чим порушив вимоги частини першої статті 19 Закону України від 21 березня 1991 року №875-ХІІ “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні” (далі - Закон №875-ХІІ).

Відповідач позовні вимоги заперечив та у їх задоволенні просив відмовити. В обґрунтування цієї позиції вказав, що товариством вжито заходів для виконання покладеного на нього законом обов'язку щодо створення робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю відповідно до встановленого нормативу. Підприємство систематично надавало державній службі зайнятості інформацію для працевлаштування осіб з інвалідністю шляхом подання звітів (форма №3-ПН), у яких зазначено вакансії для працевлаштування осіб з інвалідністю, що є доказом створення робочого місця для працевлаштування осіб з інвалідністю. Також зазначив, що обов'язок суб'єкта господарювання полягає у виділенні та створенні робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю, створенні умов праці та надання інформації державній службі зайнятості, необхідної для працевлаштування осіб з інвалідністю, але підприємство не має обов'язком займатися пошуком таких осіб для їх працевлаштування.

Чи було порушено права осіб з інвалідністю в цьому випадку?

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Використання аргументів	Наводиться повноцінна кількість аргументів, здійснено їх ґрунтовний аналіз	Кількість наведених аргументів є достатньою.	Кількість наведених аргументів є достатньою, але деякі з них є сумнівними.	Аргументи не представлено.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст питання.	У повному обсязі розкрито розкрито зміст питання.	Не в повному обсязі розкрито зміст питання.	Не розкрито зміст питання.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Використання даних для аналізу практичного кейсу	Кожна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0

<i>Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів